

5.2.2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 0695/2023, της Mariaflora Di Giovanni, ιταλικής ιθαγένειας, εξ ονόματος της Εθνικής Ένωσης Ειρηνοδικών (UNAGIPA), σχετικά με εικαζόμενη παραβίαση από την Ιταλία της οδηγίας της ΕΕ για τους όρους εργασίας όσον αφορά τους επίτιμους δικαστές

1. Περίληψη της αναφοράς

Η αναφέρουσα επισημαίνει ότι το επίτιμο δικαστικό σώμα της Ιταλίας έχει ορισμένα ειδικά χαρακτηριστικά που το διακρίνουν σαφώς από το ευρωπαϊκό επίτιμο δικαστικό σώμα: ένας Ιταλός επίτιμος δικαστής έχει τα ίδια καθήκοντα με έναν τακτικό δικαστή (όπως αναφέρει το Συνταγματικό Δικαστήριο της Ιταλίας στην απόφαση αριθ. 267 του Δεκεμβρίου 2020), απασχολείται εκτενώς και σε καθημερινή βάση στις ίδιες υποθέσεις με τους μόνιμους συναδέλφους και δεσμεύεται από τα ίδια καθήκοντα και τις ίδιες υπηρεσιακές εντολές. Ωστόσο, οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν με τις προειδοποιητικές επιστολές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τους έξι όρους απασχόλησης εξακολουθούν να είναι πολύ σοβαρές, επηρεάζοντας το καθεστώς «τρίτου μέρους», την ανεξαρτησία και την αμεροληψία του εν λόγω δικαστικού λειτουργήματος. Η αναφέρουσα επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αντιμετωπίζονται άνισα όσον αφορά την προστασία της εγκυμοσύνης, της ασθένειας και των ατυχημάτων, την κοινωνική ασφάλιση και τις αμοιβές, τη φορολογία, την ετήσια άδεια, την επιστροφή των δικαστικών εξόδων και τις πειθαρχικές διαδικασίες. Θεωρεί ότι δεν έχουν εφαρμοστεί οι κανόνες που αφορούν ειδικά τους αντίστοιχους εργαζομένους, δηλαδή τους δικαστές που εδρεύουν, όπως επισημάνθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις προειδοποιητικές της επιστολές του 2021 και του 2022, και ότι όλες οι διακρίσεις που εντόπισε η Επιτροπή στην πρώτη προειδοποιητική επιστολή της (Ιούλιος 2021) υφίστανται για ολόκληρη την κατηγορία, παρά την προσπάθεια σταθεροποίησης των καθηκόντων που προβλέπονται από τον νόμο αριθ. 234/21. Όσον αφορά την τρέχουσα κατάσταση των Ιταλών επίτιμων δικαστών, από τους 4 500 υπηρετούντες επίτιμους δικαστές οι 1 600 έχουν συνάψει συμβάσεις αορίστου χρόνου, σύμφωνα με το άρθρο 29 του νομοθετικού διατάγματος 116/2017, όπως τροποποιήθηκε με τη μεταρρύθμιση

του 2021. Πολλοί από αυτούς δεν έχουν αμειφθεί εδώ και μήνες, ενώ άλλοι λαμβάνουν μόνο προκαταβολές, και οι υπόλοιποι 3 000 περίπου εξακολουθούν να είναι αποσπασματικοί, έως ότου οριστεί ημερομηνία. Στις δύο πιο πρόσφατες αποφάσεις του Μαΐου 2023 του Ακυρωτικού Δικαστηρίου, όχι μόνο δεν ισχύουν οι αποφάσεις του ΔΕΕ, αλλά και δεν αναφέρονται καν. Τέλος, τα στοιχεία για την παραγωγικότητα του τακτικού δικαστικού σώματος που απέστειλε το Υπουργείο Δικαιοσύνης στις Βρυξέλλες δεν περιλαμβάνουν τους επίτιμους δικαστές. Ως εκ τούτου, η αναφέρουσα ζητεί από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να λάβουν μέτρα για τον τερματισμό της παράτυπης απασχόλησης 4 500 Ιταλών επίτιμων δικαστών (επίτιμοι ειρηνοδίκες, επίτιμοι αναπληρωτές εισαγγελείς, επίτιμοι δικαστές) και ελπίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκδώσει αιτιολογημένη γνώμη κατά της Ιταλίας.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 27 Οκτωβρίου 2023. Η Επιτροπή εκλήθη να παράσχει πληροφορίες σύμφωνα με το άρθρο 227 παράγραφος 6 του Κανονισμού.

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 5 Φεβρουαρίου 2024

Παρατηρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η αναφέρουσα κάνει λόγο για μια εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει σχετικά με τις συνθήκες εργασίας των επίτιμων δικαστών στην Ιταλία (διαδικασία επί παραβάσει αριθ. (2016)4081) και ζητεί από την Επιτροπή να εκδώσει αιτιολογημένη γνώμη στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας, δεδομένου ότι οι ιταλικές αρχές δεν έχουν λάβει μέτρα για να συμμορφωθούν με το δίκαιο της ΕΕ. Η Επιτροπή θα ήθελε να ενημερώσει την αναφέρουσα ότι στις 14 Ιουλίου 2023 απεστάλη αιτιολογημένη γνώμη στην Ιταλία¹. Οι ιταλικές αρχές ζήτησαν παράταση της προθεσμίας απάντησης έως τις 14 Δεκεμβρίου 2023. Έχουν αποστείλει τρεις απαντήσεις, οι οποίες βρίσκονται επί του παρόντος στο στάδιο της αξιολόγησης.

Η αναφέρουσα επισημαίνει επίσης ότι τα μέτρα σχετικά με τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος που προβλέπονται στο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεν περιλαμβάνουν το επίτιμο δικαστικό σώμα. Θεωρεί επίσης ότι τα στοιχεία για την παραγωγικότητα που υπέβαλε η Ιταλία δεν αντικατοπτρίζουν το έργο των επίτιμων δικαστών. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα ήθελε να διευκρινίσει ότι το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποσκοπεί στη βελτίωση της παραγωγικότητας των δικαστηρίων εν γένει· δεν περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις ή επενδύσεις που σχετίζονται με την κατάσταση των επίτιμων δικαστών, ούτε αναφέρεται ρητά στην παραγωγικότητα των δικαστών. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει βάση για τη διάκριση των δεδομένων σχετικά με την παραγωγικότητα των επίτιμων δικαστών και των δεδομένων σχετικά με την παραγωγικότητα των τακτικών δικαστών. Το ιταλικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αποσκοπεί στη μείωση του χρόνου εκδίκασης υποθέσεων σε αστικά και ποινικά δικαστήρια και στη μείωση των συσσωρευμένων εκκρεμών υποθέσεων στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει τη σημαντική συμβολή των επίτιμων δικαστών στην επίτευξη των στόχων παραγωγικότητας.

Συμπέρασμα

Στο πλαίσιο της εν εξελίξει διαδικασίας επί παραβάσει αριθ. (2016)4081, η Επιτροπή απέστειλε αιτιολογημένη γνώμη στην Ιταλία στις 14 Ιουλίου 2023 και αξιολογεί επί του παρόντος τις απαντήσεις που έλαβε.

¹ [Δέσμη παραβάσεων Ιουλίου: κυριότερες αποφάσεις \(europa.eu\)](#)

Το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεν περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις ή επενδύσεις που σχετίζονται με την κατάσταση των επίτιμων δικαστών, ούτε αναφέρεται ρητά στην παραγωγικότητα των δικαστών. Δεν υπάρχει βάση για διαφορετική αντιμετώπιση της παραγωγικότητας των επίτιμων δικαστών από εκείνη των τακτικών δικαστών.